

**PROGRAM PROFILAKTYKI
PUBLICZNEGO GIMNAZJUM
POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ**

rok szkolny 2016/2017

I. Podstawy prawne

- art. 48. ust. 1., art. 53. ust. 3. i 4., art. 70. ust. 1. i 4. oraz art. 72. ust. 1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- art. 1. pkt 1., 2., 9. i 10., art. 5. ust. 7., art. 40 ust. 1. i 2., art. 3. ust. 13 oraz art. 4. Ustawy o Systemie Oświaty;
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r.;
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 09.11.1995 r.(z późn. zmianami);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 r.;
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. dot. ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół;
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26.02.2002 r. w sprawie podstawy programowej;
- Rozporządzenie MEN z dnia 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- Statut Publicznego Liceum Politechniki Łódzkiej;
- Program Wychowawczy Publicznego Liceum Politechniki Łódzkiej.

II. Założenia programu

Szkolny program profilaktyki powstał, by przeciwdziałać negatywnym zjawiskom, które mogą wystąpić w naszej społeczności. Stanowi on spójną całość z programem wychowawczym szkoły i realizowany jest przez wszystkich jej pracowników. Program ten dotyczy całej społeczności szkolnej.

Działania profilaktyczne podzielono na uniwersalne – skierowane do całej społeczności, selektywne – skierowane do osób z grup podwyższonego ryzyka i wskazujące – skierowane do osób z grup wysokiego ryzyka.

W szkole będziemy koncentrować się głównie na działaniach z zakresu profilaktyki uniwersalnej, promowaniu zdrowego stylu życia. Odbywać się to będzie poprzez budowanie i wspieranie właściwych postaw i zachowań uczniów oraz naukę odpowiednich reakcji w obliczu kryzysu, konfliktu lub wystąpienia innych sytuacji trudnych. Równoległe monitorowane będą zachowania uczniów i czynniki ryzyka występujące w środowisku w celu wychwycenia ewentualnych niepożądanych zjawisk i zapobieganiu ich rozwojowi.

W przypadku profilaktyki selektywnej, będziemy starali się, we współpracy z instytucjami specjalistycznymi, korygować pojawiające się problemy oraz nie dopuszczać do ich pogłębiania poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

W zakresie profilaktyki wskazującej, skierowanej do osób, które zostały już dotknięte uzależnieniami, szkoła będzie współpracowała z placówkami terapeutycznymi i organizacjami pozarządowymi w celu likwidacji lub minimalizacji skutków problemu.

III. Strategie profilaktyczne stosowane w realizacji programu:

1. Działalność wychowawcza, polegająca na prowadzeniu działań wśród uczniów w zakresie promocji zdrowia i rozwijania dojrzałości i odpowiedzialności we wszystkich sferach życia, włącznie z budowaniem, we współpracy z rodzicami/opiekunami uczniów, hierarchii wartości uwzględniającej zdrowie i bezpieczeństwo.
2. Działalność edukacyjna, polegająca na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności uczniów i rodziców/opiekunów na temat prawidłowego rozwoju, zaburzeń zdrowia psychicznego, radzenia sobie ze stresem, samokontroli, rozpoznawania i nazywania emocji itp.
3. Działalność informacyjna, polegająca głównie na dostarczeniu informacji uczniom, nauczycielom i rodzicom/opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, w tym postępowaniu w sytuacji używania substancji psychoaktywnych i konsekwencjach prawnych z tym związanych.
4. Działalność profilaktyczna, polegająca na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej lub wskazującej.

IV. Cele programu:

1. Cel główny:
Pomoc i wsparcie w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia i bezpieczeństwa oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie z tymi zagrożeniami.
2. Cele szczegółowe:
 - a) Budowanie i rozpowszechnianie prozdrowotnych przekonań i postaw.
 - b) Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów.
 - c) Rozpowszechnianie prawdziwych i rzetelnych informacji o zagrożeniach i sposobach ich unikania.
 - d) Kształtowanie samoświadomości, adekwatnej samooceny.
 - e) Rozwijanie umiejętności interpersonalnych.
 - f) Kształtowanie pożądaných, akceptowanych społecznie postaw.
 - g) Kształtowanie systemu wartości uwzględniającego zdrowie i bezpieczeństwo.

- h) Uczenie szacunku do cudzej własności i dbałości o mienie szkoły.

V. Kierunki działań profilaktycznych:

1. Uczniowie

- a) Propagowanie zdrowego stylu życia.
- b) Propagowanie stylu życia wolnego od nałogów.
- c) Realizacja programów profilaktycznych.
- d) Organizowanie zajęć psychoedukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych.
- e) Tworzenie przyjaznego klimatu w placówce i budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych.
- f) Organizowanie w szkole zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów i minimalizujących niepowodzenia szkolne.

2. Nauczyciele

- a) Poszerzenie wiedzy nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
- b) Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych.
- c) Zaangażowanie wszystkich nauczycieli w realizację i ewaluację programu.

3. Rodzice/opiekunowie

- a) Poszerzenie wiedzy rodziców/opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
- b) Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych.
- c) Wspieranie rodziców w działaniach wychowawczych.

VI. Przy konstrukcji programu została uwzględniona diagnoza:

- 1. Problemów obserwowanych na terenie szkoły przejawianych w zachowaniach uczniów.
- 2. Problemów zgłaszanych przez wychowawców, pedagoga, nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły.
- 3. Problemów zgłaszanych przez rodziców.

4. Problemów rozpoznanych w wyniku przeprowadzanych ankiet i wywiadów z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

VII. Wyróżnione obszary zagrożeń

1. Trudności adaptacyjne w nowym środowisku szkolnym.
2. Brak wystarczającej dbałości o zdrowie, ryzyko zagrożenia uzależnieniami.
3. Stres, niewłaściwe sposoby radzenia sobie z nim.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i poza nią, przejawy zachowań agresywnych.

VIII. Główne założenia

Obszary zagrożeń	Główne założenia
Trudności adaptacyjne w nowym środowisku	<ul style="list-style-type: none"> - integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej - budowanie poczucia własnej wartości - doskonalenie umiejętności właściwej komunikacji interpersonalnej - pogłębienie i wzmacnianie naturalnych sposobów wsparcia takich jak: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie - nabywanie umiejętności twórczego rozwiązywania konfliktów - doskonalenie umiejętności współpracy w grupie - doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami i współpracownikami - wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów
Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i poza nią, przejawy zachowań agresywnych	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie planów i procedur dotyczących bezpieczeństwa w szkole - systematyczne i aktywne dyżury nauczycieli - kontrola stanu technicznego budynku i sprzętu, z którego korzysta społeczność szkolna - utrwalanie zasad obowiązujących w ruchu drogowym - uświadamianie młodzieży zasad bezpieczeństwa podczas wakacji i ferii zimowych - uwrażliwienie na zakazy przebywania, kąpieli w miejscach niedozwolonych - jasne sformułowanie zasad zachowania i współżycia w grupie - poinformowanie o konsekwencjach ewentualnych zachowań agresywnych - jasne kryteria ocen zachowania - propagowanie kultury słowa - dostarczanie młodzieży podstawowych informacji na temat możliwości unikania sytuacji zagrożeń - kształtowanie właściwej postawy wobec zjawiska przemocy - kształtowanie właściwych reakcji w sytuacjach trudnych - doskonalenie umiejętności podejmowania właściwych decyzji

<p>Dbłość o zdrowie; uleganie nałogom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie zdrowego stylu życia - propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego, ruchu, kontaktu z przyrodą - poszerzenie wiedzy dorosłych na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży - propagowanie wiedzy na temat szkodliwości leków i suplementów stosowanych niezgodnie z przeznaczeniem - dostarczanie wiedzy na temat uzależnień m.in. od alkoholu, tytoniu, narkotyków, komputera, uświadomienie zagrożeń z tym związanych - utrwalanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z zażywaniem środków zmieniających świadomość - kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji w obliczu reklam płynących ze środków masowego przekazu - doskonalenie umiejętności podejmowania właściwych decyzji mimo presji środowiska rówieśniczego i niekorzystnych wpływów w najbliższym otoczeniu - uświadomienie mechanizmów zaburzeń i możliwości wyjścia z trudnej sytuacji, przedstawienie oferty pomocy specjalistycznej w mieście - doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem - uwrażliwienie na postawy wobec chorych - promowanie wakacji bez nałogów - planowanie czasu wolnego oraz aktywnych form jego spędzania
<p>Stres</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem - zajęcia sportowe - wskazanie uczniom ciekawych form spędzania czasu wolnego - organizowanie wycieczek - budowanie atmosfery zaufania i życzliwości - uwrażliwienie na potrzeby i odczucia innych - kształtowanie postaw prospołecznych, udział w akcjach charytatywnych, kampaniach społecznych

IX. Wspieranie działań profilaktycznych

1. Gromadzenie fachowej literatury, filmów, broszur informacyjnych dotyczących profilaktyki.
2. Współpraca z placówkami wspierającymi szkołę w celu realizacji działań profilaktycznych (m.in. poradniami specjalistycznymi, policją, strażą miejską, organizacjami pozarządowymi itp.).
3. Monitorowanie i ewaluacja programu.

X. Szczegółowy harmonogram działań dla klas I – III

Poniżej przedstawione działania skierowane są do uczniów ze wszystkich poziomów klas i ich rodziców. Wychowawca opracowując plan wychowawczy klasy powinien dostosować je do potrzeb swojego zespołu klasowego.

	Zadanie	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1.	Integracja uczniów ze środowiskiem szkolnym, kształtowanie więzi ze społecznością szkolną i środowiskiem lokalnym	Wyjazd integracyjny, realizacja warsztatów integracyjnych - kl I. Ognisko integracyjne – społeczność szkolna. Diagnoza zespołu klasowego ze szczególnym uwzględnieniem możliwości poznawczych oraz zainteresowań – kl. I. Diagnoza możliwości poznawczych, zainteresowań, problemów uczniów nowoprzyjętych. Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły – klasy I. Mobilizowanie uczniów do działań na rzecz społeczności szkolnej – wszystkie klasy. Przygotowywanie i udział w imprezach i uroczystościach szkolnych – wszystkie klasy. Organizacja i udział w akcjach charytatywnych organizowanych na rzecz innych – wszystkie klasy.	wych, ped. samorząd wychowawca wychowawca wychowawca wszyscy pracownicy opiekun samorządu	wrzesień październik I sem na bieżąco wrzesień cały rok wg planu cały rok
2.	Zapewnienie bezpieczeństwa, przeciwdziałanie agresji i przemocy	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole – kl. I. Zasady udzielania pierwszej pomocy – kl II i III Zajęcia dotyczące radzenia sobie z emocjami oraz zapobiegania zachowaniom agresywnym w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy – kl. I. Akcje: bezpieczne ferie i bezpieczne wakacje – wszystkie klasy. Organizacja próbnych alarmów przeciwpożarowych – wszystkie klasy.	wychowawcy n – 1 EDB wychowawcy wychowawcy dyrekcja	wrzesień cały rok I sem stycz/czerw II sem
3.	Profilaktyka uzależnień	Psychodeliki – zajęcia ze studentami UMed – kl. II. Lekcje dotyczące uzależnienia od internetu – zgodnie z zapotrzebowaniem. Przedstawienie oferty instytucji pomocowych – gazetka. Przedstawienie procedur dotyczących współpracy szkoły z Policją – wszystkie klasy. Gromadzenie i uzupełnienie biblioteczki dla rodziców w materiały o tematyce uzależnień, w tym dane kontaktowe instytucji wspomagających walkę z uzależnieniami. Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów – wszystkie klasy.	pedagog wychowawcy pedagog wychowawcy pedagog wszyscy n - le	I/II sem cały rok wrzesień cały rok cały rok
4.	Propagowanie zdrowego stylu życia	Realizacja zajęć edukacji prozdrowotnej – wszystkie klasy. Organizowanie rajdów pieszych /wycieczek propagujących ruch na świeżym powietrzu i aktywne spędzanie czasu wolnego Propagowanie kampanii społecznych dotyczących ochrony zdrowia np. dotyczących depresji, dopalaczy. Udział uczniów w zajęciach SKS. Organizacja wycieczek szkolnych propagujących ruch, rozwijanie zainteresowań, poznawanie nowych miejsc – wszystkie klasy.	n -le WF koło turystyczne pedagog n -le WF wychowawcy	cały rok cały rok cały rok cały rok cały rok
5.	Wzmacnianie poczucia własnej wartości i umiejętności radzenia sobie ze stresem	Organizowanie zajęć sportowych. Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów i niwelujących problemy w nauce – wszystkie klasy. Prezentowanie przez uczniów własnych pasji i zainteresowań – szczególnie klasy I. Organizacja „Festiwalu talentów” – wszystkie klasy. Zajęcia dotyczące sposobów zdobywania wiedzy– klasy I. Organizowanie „Koleżeńkiego pogotowia naukowego” wg potrzeb Zajęcia „Sposoby na stres przed egzaminem” – klasy III wg potrzeb	n - le WF wszyscy n - le wychowawcy samorząd ped. , wych. wychowawcy, pedagog	cały rok cały rok I sem II sem I sem cały rok II sem

XI. EWALUACJA

1. Ewaluacja programu będzie obejmowała realizację zakładanych celów profilaktyki i ich zakres.
2. Metody i formy ewaluacji:
 - a) Pytania ewaluacyjne po programach profilaktycznych, przeprowadzane wśród uczniów przez realizatorów programów.
 - b) Sprawozdania realizatorów poszczególnych programów, zajęć.
 - c) Wyniki klasyfikacji i frekwencji w poszczególnych klasach.
 - d) Dyskusje i refleksje, wymiana informacji, spostrzeżeń i propozycji zmian.
 - e) Ocena okresowa i samoocena zachowania uczniów.
 - f) Ankiety, wywiady, kwestionariusze.